

Környezeti értékelés 2013.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi 53. törvény 46. § e) pontjában foglaltaknak megfelelően a települési önkormányzatoknak a lakóhelyi környezet állapotáról évente tájékoztatniuk kell a lakosságot.

Ostoros Község Önkormányzata ennek megfelelően figyelemmel kíséri és értékeli a község környezeti állapotát, segíti az itt élők és a vállalkozók környezetvédelmi, természetvédelmi tevékenységét, igény esetén kapcsolattartó szerepet vállal a különböző szervezetek és intézmények között.

A KÖRNYEZETI ELEMEEK ÁLLAPOTA

LEVEGŐ

Ostoros községben a légszennyezés mértéke nem számottevő, határértéket meghaladó légszennyezés eddig még nem volt. A levegő minőségét alapvetően a fűtésből és a közlekedésből adódó füstgáz és porszennyezés határozza meg. A településen fő közlekedési út nem vezet keresztül, átmenő forgalom nincs, a településen azonban a kiépített gázhálózat ellenére évről évre nő azoknak a családoknak a száma, akik a még mindig olcsóbb, szilárd tüzelést választják.

Az Eger-Ostoros-Novaj útvonalon közlekedő menetrendszerű autóbuszok napi rendszerességével kell számolni. A községben a személygépkocsi forgalom folyamatosan nő, a családok egy részénél már 2-3 gépkocsi is jellemző. A nyári időszakban Eger közelsége miatt tovább növekszik a közlekedő gépkocsik száma. A gépjárművek emissziója mellett a porártalom tűnik jelentősebbnek környezetterhelési szempontból. A lakosság természetes védeltségét, a szórt kertes, fás települési forma garantálja. A légszennyezés természetes „megszűrése” végett, mesterséges beavatkozásra nincs szükség. A település elhelyezkedése fás, erdős környezete, hosszú távon biztosítja az itt élő emberek számára a megfelelő levegőminőséget.

A községnek vasútvonala nincs.

A pollenterhelés csökkentése érdekében fokozott figyelmet fordítunk a parlagfű irtására a közterületeken és a magántulajdonban lévő ingatlanokon. Az Önkormányzat a közmunkások közreműködésével, valamint egy helyi vállalkozóval kötött megbízás alapján látja el a gyommentesítési feladatokat. A település jegyzője pedig a helyben szokásos módon általánosan, majd közvetlenül felhívja az érintett lakosok figyelmét a parlagfű irtására.

VIZEK

Ostoros községben egyik sarkalatos környezeti probléma a csapadékvíz elvezetésének megoldása. A település elhelyezkedése, a lakóházak és középületek „hegyek” közé beékelődött völgykatlanban található. A gyors záporok, zivatarok egyszerre nagy mennyiségű csapadékot juttatnak a talajra, amit a talaj képtelen elszikkasztani. A környező „hegyekről” lezúduló csapadékvíz eróziós romboló hatása mellett a lakosságnak is tetemes károkat okoz.

A csapadékvíz elvezetésére szolgáló nyíltárkos megoldás kapacitása, szakszerűtlen kialakítása, az átfolyók, átereszek szűk keresztmetszete nem képes a csapadékvíz-problémát megoldani. Az önkormányzat évek óta pályázatok benyújtásával próbál támogatást szerezni a fejlesztés megvalósításához.

A település ivóvíz ellátását regionális vezetékes vízrendszerről biztosítják, vízminősége megfelel az előírásoknak. Az ásott és fűrt kutak vizét állatok itatására, kertek locsolására használják. Az egészséges ivóvíz ellátás mellett nagy előrelépés volt, hogy a szennyvízelvezetést szolgáló csatornahálózat megépült, melyre évekkel ezelőtt az ingatlanok nagyobb hányadának rácsatlakozása megtörtént. 2013-ban is voltak utólagos rákötések a meglévő szennyvízcsatorna-rendszerre, mérsékelve ezzel is a talajszennyezést. Akik rákötöttek, azok a rákötéstől mentesültek a talajterhelési díj megfizetése alól is.

A csatornázást megelőző időszakban funkcionáló szennyvízgyűjtő „szikkasztókból” visszamarad talaj- és talajvíz szennyezések felszámolása lehetetlen. A megszűnt terhelés lehetővé teszi a talaj öntisztuló képességének kibontakozását, amihez ugyan időre van szükség, de a regenerációs tevékenysége biztos.

A községben ipari tevékenység nincs. A mezőgazdasági jellegű tevékenységből eredően a felszín alatti vizek szennyezése is mezőgazdasági eredetű. A műtrágyázásból, valamint növényvédő- és gyomirtó szerek maradványaiból kerül a talajvízbe nem megengedhető anyagok okozhatnak szennyezést. Az altalaj szintjén lerakódott nitrit, nitrát okozhat a még használatban lévő ásott és fűrt kutak vizében károsodást, amely a talajvíz mozgása során belekerül. Mivel ivóvízként már nem használják, emberi egészséget nem veszélyeztet, de továbbra is jelent környezeti terhelést, ami már nem jelentős tényező.

Ostoros közigazgatási területén két vízfolyás található. Az Ostoros-patak és a Csínca-patak. 2009-2010. évben a településre és az Ostoros-patak vízgyűjtő területére olyan mértékű csapadék hullott, hogy a patak egyes részein kimosódásokat, feliszapolódást és mederelfajulást okozott.

2011. évben pályázatot nyújtott be az önkormányzat az Ostoros-patak belterületi szakaszának mederrendezése vonatkozásában. A projekt keretében Ostoros vízvédelmi fejlesztése valósult meg, a beruházás lezárására ez év tavasszal került sor.

Az állami tulajdonú Ostoros-patak medrének tisztítása a pályázat benyújtásának évétől az Önkormányzat feladata. Az Ostoros-patak vízhozama a víztározó miatt kisebb, nagyobb esőzések során kicsit emelkedik meg a víz szintje. A 2013-ban megvalósított patakmeder-rendezés lehetővé tette, hogy a korábban gondot okozó árvizek már nem veszélyeztetik a patak melletti ingatlanokat. A Csínca-patak az Önkormányzat tulajdona, a takarítási feladatait is dolgozóinkkal látjuk el.

Célja volt a település környezetbiztonságának növelése, környezeti állapotának javítása, az ár és helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, a felszíni vizek minőségének biztosítása, valamint további káresemények megelőzése.

A beruházás be is váltotta az elvárásokat, hiszen a csapadékos időjárás ellenére a község területén nem volt szükség árvíz elleni beavatkozásra.

A közcélú munkások bevonásával egész évben folyamatosan végeztük a burkolt nyílt árkok tisztítását.

FÖLD, TALAJVÉDELEM

A szennyező hatások a települési környezetben a szilárd és folyékony hulladékok nem megfelelő gyűjtéséből, ártalmatlanításából és a közlekedésből, az ipari eredetű haváriás szennyezésekből, a hulladékok nem megfelelő tárolásából jelentkezhetnek.

Az emberi tevékenységhez részben kapcsolódó, főként természetes eredetű föld, talaj, fizikai állapotváltozásából származó probléma a felszínmozgásos területek kialakulása, amely nagyobb földtömegek mozgását és ez által a természetes és művi környezet károsodását idézi elő.

Ostoros községben a pincerendszerek beomlása, a partfalszakadás miatt talán az ország egyik legveszélyeztetettebb területe. A településen, az Arany János, Gárdonyi, Honvéd, Csaba vezér úton, és a Hősök terén lévő pincék megerősítése folyamatos munkát igényel.

A földvédelem, de inkább talajvédelem szempontjából, a csapadékvíz elvezetés megoldása az eróziós hatások csökkentését nagyban elősegíti. A hegy-lejtő irányú talajművelés helyett a keresztirányú, de szőlő esetében a padkás művelés adhat további védelmi megoldást az eróziós károk mérséklésére.

Az egyik legnagyobb veszélyt a talajerózió jelenti, ami ellen a folyamatos növényborítottság és a belvíz elvezetés tervezett megoldása hatékony védekezést jelent. A vízgyűjtő terület állandó növényborítottságát is fenn kell tartani.

ZÖLDTERÜLETEK

Az allergén gyomok által fertőzött területek nagysága minden évben felmérésre kerül és az Önkormányzat folyamatosan felhívja a lakosság figyelmét a gyommentesítésre. Bírágolásra nem került sor.

A község két játszótérrel is rendelkezik, mindkettő felújítására sor került 2010. évben. Állapota mindkettőnek jó, a játszóeszközök érvényes tanúsítvánnyal rendelkeznek.

Elvégeztük a játszótérek, sportpálya kerítésének állagmegóvó festését.

Szükséges a fásítási akciók folytatása mind a közlekedési utak mentén, mind a Szent István Parkban, illetve a civil szervezetek felkérése a környezetvédelem helyi teendőibe történő bekapcsolódásuk érdekében, illetve az elhanyagolt területek rehabilitációja érdekében.

Ősztől tavaszig elvégeztük a felújításra, javításra szoruló közterületi padokon, utcai hulladékgyűjtőkön, korlátokon a festési, pótlási és karbantartási munkákat.

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Ostoros a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás tagja.

A településen a pétervásárai PEVIK Kft. végzi a kommunális és szelektív hulladékgyűjtést a hulladéktörvényben és az önkormányzati rendeletben foglalt előírásoknak megfelelően.

A hulladék elhelyezése a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás tulajdonában lévő hejőpapi hulladéklerakóban kerül elhelyezésre. A Társulás

tagönkormányzatai közös pályázaton elnyert támogatásból valósítják meg a települési hulladéklerakók rekultivációját. A program folyamatban van.

A lakosság havonta egy alkalommal háromféle –műanyag és papír – hulladékot tud kihelyezni az ingatlan elé. A gyűjtéshez a Szolgáltató zsákokat biztosít, és mindenki a gyűjtött mennyiségnek megfelelő számú zsákot helyezhet ki.

A keletkezett inert hulladékot – építési törmelék – továbbra is az egri szeméttároló telepre lehet szállítani.

A közszolgáltató idén tavasszal is lebonyolította az évi egyszeri lomtalanítást.

A település külterületén a településőr jelzése alapján több helyen találtunk illegálisan elhelyezett hulladékot, amelynek felszámolása az önkormányzat feladata.

Az önkormányzat 2013. évben is megtartotta településőrét és foglalkoztatott közcélú munkásokat is a község köztisztasági helyzetének fenntartása, a feladatok ellátása érdekében. Településőrünk a folyamatos ellenőrzést, a közcélú munkások pedig a konkrét tisztántartási munkákat látják el. Folyamatosan és rendszeresen ellenőrzik az utcai hulladékgyűjtőket, és jelzik az illegális hulladék lerakóhelyeket. Utóbbiak felszámolása az észrevételt követő pár napon belül elszállításra kerül a külterületekről. Amennyiben megállapítható a hulladék tulajdonosa, akkor szabálysértési eljárás lefolytatását kezdeményezzük. A lakosság bevonásával tartott szemétygyűjtések keretében is több illegális lerakó felszámolására került sor az elmúlt években. Sajnos, a szabálysértők újra és újra elhelyezik az érintett területeken a hulladékot, így a probléma állandósult.

ZAJVÉDELEM

Mivel a település nem fő közlekedési útvonal mentén található, így a közutak nem okoznak jelentős zajterhelést, vasútvonal nem érinti a községet.

Az ipari zajvédelmi követelmények betartásának ellenőrzése a területileg illetékes környezetvédelmi hatóság feladata.

A szabadidős tevékenységek, vendéglátóegységek, háztartási tevékenységek zajvédelmi követelményeinek betartása javult, az elmúlt évben nem érkezett panaszbejelentés.

TERMÉSZET ÉS TÁJVÉDELEM

Az Ostorosi Önkormányzat 7/2003. (III. 31.) rendeletével döntött helyi védetté nyilvánított területekről az Ostoros és Novaj község határában található Csátés-völgy, valamint a Novajipatak völgyében bal oldalt található Ostorosi-völgy helyi védetté nyilvánításáról.

E két területen lévő gyepterületen értékes maradványai található az erdőssztyepp növényzetnek, amely egykor hazánk egész alföldi és dombvidéki táján elterjedt volt.

A maradványoknak országos jelentősége van, mivel mára a löszön kialakult erdőssztyepp, mely egykor Magyarország 9 %-át borította, szinte teljesen eltűnt (0,07 %).

A meglévő állományok erősen leromlott állapotba kerültek. Ezen növényzet vizsgálatához legtöbb segítséget a Bükkalja nyújtja, aminek maradványfajái e két területen megtalálhatók.

A Csátés-völgy egykor legeltetett völgy a középhegység és az alföld határán, az itt található erdő megőrizte az alföldi táj sajátosságait, mint a Bükkalja bármely más része. Ezt mutatja olyan növényfajok jelenléte, ami az egész Bükk-hegységben nem fordul elő.

A völgy bal oldalán található egy molyhos tölgyes erdő maradványa, amely az ősi erdőssztyepp erdő-cserje-gyep mozaikosságát megőrizte. A területen sok igen ritka védett növényfaj található.

A másik terület a Novaj-patak völgyében található szintén sok védett növénynek ad otthont. Ennek gondozását csak megfelelő időnkénti kaszálással lehet fenntartani. A terület gondozására, jelenlegi állapotuk megőrzésére hosszú és rövid távú tervet kell készíteni a felelősségi rendszer meghatározásával.

Az itt élő állatvilág védett állományának megőrzésére a vadásztársaságokkal szoros együttműködést kell kialakítani.

Ostoros község az Egri Bükkalja kistájba tartozik. Megőrizte fálusias jellegét, a kertes, fás települési formát. A természetes tájjelleget a nagyüzemi intenzív gazdálkodás megrongálta, de az utóbbi évtizedben lecsökkent táblaméreték, a földek nevesítése a természetű növények sokfélesége újból megjelent.

A vizes élőhelyek visszaalakulása, a rétek legelők természetes kezelése jó irányba mozdult el a tájjelleg megőrzése szempontjából.

A partfalszakadásokra és pincékre készült hosszú távú terv, a folyamatos helyreállítás, egyrészt a régmúlt hagyományok megőrzését, másrészt környezeti és katasztrófa események bekövetkezésének megelőzését szolgálja.

AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME NEK KÖRNYEZETI VONATKOZÁSAI

A kismérvű közlekedés nem okoz porártalmat, de azokat az utakat, ahol menetrendszerű autóbuszok közlekednek, kiemelten kell kezelni (rendszeres burkolatjavítás, karbantartás, portalanítás). A község belterületének tisztasága elfogadható. Az ivóvíz biztosított mindenki számára (regionális).

A sportolás társadalmi és nevelési fontosságának érvényesítése, megfelelő sportolásra alkalmas helyek kialakítása, támogatása. Az iskolai sportszerek fejlesztése, az irányított sportolási lehetőségek kihasználása.

A település kép olyan irányú változtatása, ahol a többség érzi jól magát, jó hatást gyakorol a belátogatók körére.

Összességében elmondható, hogy a 2013. év során a települést érintően leginkább csapadékvíz elvezetésében történt fejlődés a települést átszelő Ostoros-patak medrének rendezése nyomán.

A környezeti elemek állapota összességében kedvező, melyek fenntartására és a jelenleg még esetleg kedvezőtlenebb állapotok javítására vagy felszámolására a jövőben is törekednünk kell.